

Andmekaitse nõukogu arvamus (art 64)

**Arvamus nr 15/2018,
milles käsitletakse Malta pädeva järelevalveasutuse esialgset loetelu
isikuandmete töötlemise toimingutest,
mille suhtes kohaldatakse andmekaitsealase mõjuhinnangu nõuet
(isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 35 lõige 4)**

Vastu võetud 25. septembril 2018

Sisukord

1. Asjaolude kokkuvõte	4
2. Hinnang	5
2.1 Andmekaitse nõukogu üldised tähelepanekud seoses esitatud loeteluga	5
2.2 Järjepidevuse mehhanismi kohaldamine esialgse loetelu suhtes	6
2.3 Esialgse loetelu analüüs	6
Loetelu soovituslikkus	6
Viide suunistele	6
Biomeetrilised andmed	6
Geneetilised andmed	7
Isikuandmete edasine töötlemine	7
Töötajate jälgimine	7
Isikuandmete töötlemine, kasutades uut/innovaatilist tehnoloogiat	7
3. Järeldused/soovitused	8
4. Lõppmärkused	8

Euroopa Andmekaitseenõukogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta) (edaspidi „määrus“) artiklit 63, artikli 64 lõike 1 punkti a ja lõikeid 3–8 ning artikli 35 lõikeid 1, 3, 4 ja 6,

võttes arvesse EMP lepingut, mida on muudetud EMP ühiskomitee 6. juuli 2018. aasta otsusega nr 154/2018, eriti selle XI lisa ja protokoll nr 37,

võttes arvesse oma 25. mail 2018 vastu võetud kodukorra artikleid 10 ja 22

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Andmekaitseenõukogu (edaspidi „andmekaitseenõukogu“) põhiülesanne on tagada määruse (EL) 2016/679 (edaspidi „määrus“) järjepidev kohaldamine kogu Euroopa Majanduspiirkonnas. Kooskõlas määruse artikli 64 lõikega 1 peab andmekaitseenõukogu esitama arvamuse, kui järelevalveasutus kavatab vastu võtta loetelu isikuandmete töötlemise toimingutest, mille suhtes kohaldatakse määruse artikli 35 lõike 4 kohast andmekaitsealase mõjuhinna nõuet. Käesoleva arvamuse eesmärk on saavutada ühtlustatud lähenemisviis sellisele isikuandmete töötlemisele, mis on piiriülene või mis võib mõjutada isikuandmete või füüsiliste isikute vaba liikumist Euroopa Liidus. Ehkki määrusega ei kehtestata ühtset loetelu, edendab see järjepidevust. Andmekaitseenõukogu püüab saavutada seda eesmärki oma arvamuste kaudu sellega, et ta palub järelevalveasutustel esiteks hõlmata oma loeteluga teatavat tüüpi töötlemistoimingud, teiseks kõrvaldada mõned kriteeriumid, mis andmekaitseenõukogu meelest ei kujuta endast ilmtingimata suurt ohtu andmesubjektidele, ning lõpetuseks kasutada mõnda kriteeriumit ühtlustatud viisil.

(2) Määruse artikli 35 lõigete 4 ja 6 kohaselt peavad pädevad järelevalveasutused koostama loetelu isikuandmete töötlemise toimingute tüüpidest, mille suhtes kohaldatakse nõuet teha andmekaitsealane mõjuhinna. Nad kohaldavad järjepidevuse mehhanismi, kui sellised loetelud hõlmavad isikuandmete töötlemise toiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele või andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis, või toiminguid, mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus.

(3) Ehkki pädevate järelevalveasutuste koostatavate esialgsete loetelude suhtes kohaldatakse järjepidevuse mehhanismi, ei tähenda see, et need loetelud peavad olema identsed. Pädevatele järelevalveasutustele on jäetud riikliku või piirkondliku konteksti arvesse võtmiseks kaalutlusruum ning nad peaksid arvestama oma kohalike õigusaktidega. Andmekaitseenõukogu hinnangu/arvamuse eesmärk ei ole saavutada ühtne ELi loetelu, vaid pigem vältida märkimisväärset ebajärjepidevust, mis võib mõjutada andmesubjektide võrdset kaitset.

(4) Vastutav töötleja on määruse artikli 35 lõike 1 alusel kohustatud tegema andmekaitsealase mõjuhinna vaid siis, kui töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht“. Määruse artikli 35 lõikes 3 on kirjeldatud, mille tulemusel tekib tõenäoliselt suur oht. Esitatud loetelu ei ole täielik. Artikli 29 tööühm on selgitanud oma andmekaitsealast mõjuhinna käsitlevates suunistes,¹ mille andmekaitseõukogu on kinnitanud,² kriteeriume, mis aitavad kindlaks teha, millal kohaldatakse isikuandmete töötlemise toimingute suhtes andmekaitsealase mõjuhinna nõuet. Artikli 29 tööühma suunistes WP 248 on öeldud, et enamikul juhtudel võib vastutav töötleja leida, et andmekaitsealane mõjuhinna oleks vaja teha selliseks isikuandmete töötlemiseks, mille puhul on täidetud kaks kriteeriumi, ent vastutav töötleja võib mõnel juhul leida, et andmekaitsealast mõjuhinna on vaja isikuandmete töötlemiseks, mille puhul on täidetud vaid üks nendest kriteeriumidest.

(5) Pädevate järelevalveasutuste esitatavad loetelud toetavad sama eesmärki teha kindlaks isikuandmete töötlemise toimingud, mille tulemusena tekib tõenäoliselt suur oht ja mille puhul tuleb seega teha andmekaitsealane mõjuhinna. Hinnates seda, kas pädevate järelevalveasutuste koostatud esialgsed loetelud mõjutavad määruse järjepidevat kohaldamist, tuleks kohaldada artikli 29 tööühma suunistes välja töötatud kriteeriume.

(6) Oma esialgse loetelu on esitanud andmekaitseõukogule 22 pädevat järelevalveasutust. Nende loetelude üldine hindamine toetab eesmärki tagada määruse järjepidev kohaldamine, ehkki küsimus muutub üha keerulisemaks.

(7) Andmekaitseõukogu arvamus võetakse vastu kooskõlas määruse artikli 64 lõikega 3 koostoimes andmekaitseõukogu kodukorra artikli 10 lõikega 2 kaheksa nädala jooksul alates esimesest tööpäevast, mis järgneb päevale, mil eesistuja ja pädev järelevalveasutus otsustasid, et toimik on täielik. Eesistuja otsusel võib pikendada seda ajavahemikku kuue nädala võrra, võttes arvesse küsimuse keerukust,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

I. Asjaolude kokkuvõte

Office of the Information and Data Protection Commissioner (edaspidi „Malta järelevalveasutus“) on esitanud andmekaitseõukogule oma esialgse loetelu. Otsus toimiku täielikkuse kohta tehti 10. juulil 2018. Ajavahemikku, mille jooksul arvamus tuleb vastu võtta, on pikendatud 25. septembrini, võttes arvesse küsimuse keerukust ning arvestades, et samal ajal esitasid esialgse loetelu 22 pädevat järelevalveasutust ja seega tekkis vajadus üldise hindamise järele.

¹ Artikli 29 tööühma suunistes, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinna ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele (EL) 2016/679 (WP 248 rev.1).

² Euroopa Andmekaitseõukogu kinnitus nr 1/2018.

2. Hinnang

2.1 Andmekaitseenõukogu üldised tähelepanekud seoses esitatud loeteluga

Iga andmekaitseenõukogule esitatud loetelu on tõlgendatud kõikidel juhtudel ülimuslikuks peetava artikli 35 lõike 1 täpsustusena. Seega ei saa ükski loetelu olla täielik. Kuna Malta järelevalveasutuse esitatud loetelus ei ole seda sõnaselgelt öeldud, soovib andmekaitseenõukogu, et see selgitus lisataks loetelu sisaldavasse dokumenti.

Andmekaitseenõukogu on koosõlas määruse artikli 35 lõikega 10 arvamusega, et kui andmekaitsealast mõju on õigusliku aluse vastuvõtmisel tehtud üldise mõjuhinnangu raames juba hinnatud, siis kohustust teha määruse artikli 35 lõigete 1–7 alusel andmekaitsealane mõjuhinnang ei kohaldata, välja arvatud juhul, kui liikmesriik peab seda vajalikuks.

Peale selle, kui andmekaitseenõukogu nõuab teatud tüüpi töötlemistoimingute puhul andmekaitsealast mõjuhinnangut ja riigi õiguses juba nõutakse samaväärset meetet, peab Malta järelevalveasutus lisama viite sellele meetmele.

Käesolev arvamus ei hõlma Malta järelevalveasutuse esitatud loetelukandeid, mille puhul leiti, et need jäävad väljapoole määruse artikli 35 lõike 6 kohaldamisala. Tegemist on kannetega, mis ei ole seotud „kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele“ ega „andmesubjektide käitumise jälgimisega“ mitmes liikmesriigis. Lisaks ei ole nende puhul tõenäoline, et nad „võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus“. See kehtib eelkõige kannete puhul, mis on seotud siseriiklike õigusaktidega, ja iseäranis siis, kui neis õigusaktides on sätestatud kohustus teha andmekaitsealane mõjuhinnang. Lisaks leiti, et kõik isikuandmete töötlemise toimingud, mis on seotud õiguskaitsega, jäävad väljapoole kohaldamisala, sest määrus neid ei hõlma.

Andmekaitseenõukogu on tähele pannud, et mitu järelevalveasutust on lisanud oma loetellu mõne isikuandmete töötlemise toimingut tüüpi, mis on tingimata kohalik töötlemistoiming. Kuna määruse artikli 35 lõige 6 hõlmab vaid piiriülest töötlemist ja töötlemist, mis võib mõjutada isikuandmete ja andmesubjektide vaba liikumist, andmekaitseenõukogu neid kohalikke töötlemistoiminguid ei kommenteeri.

Arvamuse eesmärk on määratleda isikuandmete töötlemise toimingud, mida on nimetatud järelevalveasutuste loeteludes korduvalt.

See tähendab, et piiratud arvu töötlemistoimingute tüüpide puhul, mis määratletakse ühtlustatud viisil, hakkavad kõik järelevalveasutused nõudma andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist ja andmekaitseenõukogu soovib järelevalveasutustel oma loetelusid vastavalt muuta, et tagada järjepidevus.

Kui andmekaitsealase mõjuhinnangu nõudega hõlmatud toimingute kohta tehtud loetelukandeid ei ole käesolevas arvamuses käsitletud, tähendab see seda, et andmekaitseenõukogu ei palu Malta järelevalveasutusel võtta lisameetmeid.

Lõpetuseks tuleb andmekaitseenõukogu meelde, et vastutavatele ja volitatud töötlejatele on väga oluline läbipaistvus. Loetelu kannete selgemaks muutmist silmas pidades leiab andmekaitseenõukogu, et seda läbipaistvust võib suurendada see, kui loetelus osutatakse iga isikuandmete töötlemise toimingu tüübi puhul selgelt suunistes sätestatud kriteeriumidele. Seepärast tuleks andmekaitseenõukogu meelest lisada selgitus selle kohta, milliseid kriteeriume on Malta järelevalveasutus oma loetelu koostamisel arvesse võtnud.

2.2 Järjepidevuse mehhanismi kohaldamine esialgse loetelu suhtes

Malta järelevalveasutuse esitatud esialgne loetelu hõlmab isikuandmete töötlemise toiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele või andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis ja/või mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus peamiselt seetõttu, et toimingud ei piirdu asjaomase riigi andmesubjektidega.

2.3 Esialgse loetelu analüüs

Võttes arvesse seda, et

- a. määruse artikli 35 lõike 1 alusel nõutakse andmekaitsealast mõjuhinnangut vaid juhul, kui isikuandmete töötlemise toimingu tulemusena tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht, ning
- b. määruse artikli 35 lõikega 3 on ette nähtud mittetäieliku loetelu koostamine isikuandmete töötlemise toimingutest, mille puhul on vajalik andmekaitsealane mõjuhinnang,

leiab andmekaitseenõukogu järgmist.

LOETELU SOOVITUSLIKKUS

Kuna Malta järelevalveasutuse esitatud loetelus ei ole sõnaselgelt öeldud, et loetelu on mittetäielik, soovib andmekaitseenõukogu, et see selgitus lisataks loetelu sisaldavasse dokumenti.

VIIDE SUUNISTELE

Andmekaitseenõukogu on arvamusel, et artikli 29 tööühma suunistes WP 248 tehtud analüüs on üks põhielemente järjepidevuse tagamisel kogu liidus. Seepärast soovib andmekaitseenõukogu, et järelevalveasutused lisaksid loetelu sisaldavasse dokumenti märkuse, milles selgitatakse, et loetelu põhineb kõnealustel suunistel ning täiendab ja täpsustab neid.

Kuna Malta järelevalveasutuse dokument sellist märkust ei sisalda, soovib andmekaitseenõukogu Malta järelevalveasutusel oma dokumenti vastavalt muuta.

BIOMEETRILISED ANDMED

Loetelus, mille Malta järelevalveasutus esitas andmekaitseenõukogu arvamuse saamiseks, on öeldud, et biomeetriliste andmete töötlemine on iseenesest hõlmatud kohustusega teha andmekaitsealane mõjuhinnang. Andmekaitseenõukogu on arvamusel, et biomeetriliste andmete töötlemisega iseenesest ei kaasne tingimata suure ohu tõenäosus. Ent kui täidetud

on ka vähemalt üks muu kriteerium, tuleb biomeetriliste andmete töötlemiseks füüsilise isiku kordumatu tuvastamise eesmärgil teha andmekaitsealane mõjuhindang. Sellega seoses soovib andmekaitsealase mõjuhindangu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, lisades kandesse, milles osutatakse biomeetriliste andmete töötlemisele füüsilise isiku kordumatu tuvastamise eesmärgil, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb teha vaid siis, kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium, ilma et see piiraks määruse artikli 35 lõike 3 kohaldamist.

GENEETILISED ANDMED

Loetus, mille Malta järelevalveasutus esitas andmekaitsealase mõjuhindangu saamiseks, on öeldud, et geneetiliste andmete töötlemine on iseenesest hõlmatud kohustusega teha andmekaitsealane mõjuhindang. Andmekaitsealase mõjuhindangu leiab, et geneetiliste andmete töötlemisega iseenesest ei kaasne tingimata suure ohu tõenäosus. Ent kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium, tuleb geneetiliste andmete töötlemiseks teha andmekaitsealane mõjuhindang. Sellega seoses soovib andmekaitsealase mõjuhindangu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, lisades kandesse, milles osutatakse geneetiliste andmete töötlemisele, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb teha vaid siis, kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium, ilma et see piiraks määruse artikli 35 lõike 3 kohaldamist.

ISIKUANDMETE EDASINE TÖÖTLEMINE

Andmekaitsealase mõjuhindangu on arvamusel, et isikuandmete edasine töötlemine ei peaks olema ei üksi ega koos mõne muu kriteeriumiga kriteerium, mis toob kaasa kohustuse teha andmekaitsealane mõjuhindang. Loetus, mille Malta järelevalveasutus esitas andmekaitsealase mõjuhindangu saamiseks, nõutakse isikuandmete edasiseks töötlemiseks andmekaitsealase mõjuhindangu tegemist. Andmekaitsealase mõjuhindangu soovib, et Malta järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, eemaldades sellest kõnealuse kriteeriumi.

TÖÖTAJATE JÄLGIMINE

Andmekaitsealase mõjuhindangu on arvamusel, et töötajate jälgimisel saadud andmete töötlemisel, mille puhul on täidetud suunistes sätestatud haavatavate andmesubjektide ja süstemaatilise jälgimise kriteerium, võib tulenevalt töötlemise eripärast olla vajalik andmekaitsealane mõjuhindang. Kuna loetus, mille Malta järelevalveasutus esitas andmekaitsealase mõjuhindangu saamiseks, on juba ette nähtud, et seda tüüpi töötlemistoimingute puhul tuleb teha andmekaitsealane mõjuhindang, andmekaitsealase mõjuhindangu vaid soovib sõnaselgelt viidata neile kahele artikli 29 tööühma suunistes WP 248 sätestatud kriteeriumile. Lisaks leiab andmekaitsealase mõjuhindangu, et töötaja andmete süstemaatilise töötlemise mõiste määratlemisel tuleks kohaldada artikli 29 tööühma suuniseid WP 249.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE, KASUTADES UUT/INNOVAATILIST TEHNOLOGIAT

Loetelu kohaselt, mille Malta järelevalveasutus esitas andmekaitsealase mõjuhindangu saamiseks, eeldab uue või innovaatilise tehnoloogia kasutamine iseenesest andmekaitsealast mõjuhindangut. Andmekaitsealase mõjuhindangu on arvamusel, et innovaatilise tehnoloogia kasutamisega iseenesest ei kaasne tingimata suure ohu tõenäosus. Ent kui

täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium, tuleb innovaatilise tehnoloogia kasutamiseks teha andmekaitsealane mõjuhindang. Seepärast soovib andmekaitsekoogu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, esiteks osutades selles innovaatilisele tehnoloogiale ja teiseks lisades, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb teha innovaatilise tehnoloogia kasutamisel vaid siis, kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium.

3. Järeldused/soovitused

Malta järelevalveasutuse esialgne loetelu võib kaasa tuua andmekaitsealase mõjuhindangu nõude ebajärjepideva kohaldamise. Tuleb järgmised muudatused.

- Seoses loetelu soovituslikkusega soovib andmekaitsekoogu, et loetelu sisaldavasse dokumenti lisataks selgitus, milles osutatakse loetelu mittetäielikkusele.
- Seoses viitega suunistele soovib andmekaitsekoogu, et Malta järelevalveasutus oma dokumenti vastavalt muudaks.
- Seoses biomeetriliste andmetega soovib andmekaitsekoogu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu muudaks, lisades kandesse, milles osutatakse biomeetriliste andmete töötlemisele füüsilise isiku kordumatu tuvastamise eesmärgil, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb teha vaid siis, kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium.
- Seoses geneetiliste andmetega soovib andmekaitsekoogu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu muudaks, lisades kandesse, milles osutatakse geneetiliste andmete töötlemisele, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb teha vaid siis, kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium.
- Seoses isikuandmete edasise töötlemisega soovib andmekaitsekoogu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, eemaldades sellest edasise töötlemise kriteeriumi.
- Seoses töötajate jälgimisega soovib andmekaitsekoogu vaid sõnaselgelt viidata kahele artikli 29 tööühma suunistes WP 248 sätestatud kriteeriumile.
- Seoses isikuandmete töötlemisega, milleks kasutatakse uut või innovaatilist tehnoloogiat, soovib andmekaitsekoogu, et Malta järelevalveasutus oma loetelu muudaks, esiteks osutades selles innovaatilisele tehnoloogiale ja teiseks lisades, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb teha innovaatilise tehnoloogia kasutamisel vaid siis, kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium.

4. Lõppmärkused

Käesolev arvamus on suunatud Malta järelevalveasutusele Office of the Information and Data Protection Commissioner ja see avalikustatakse kooskõlas määruse artikli 64 lõike 5 punktiga b.

Vastavalt määruse artikli 64 lõigetele 7 ja 8 annab järelevalveasutus kahe nädala jooksul pärast arvamuse saamist eesistujale elektroonilisel teel teada, kas ta jääb esialgse loetelu juurde või muudab seda. Sama ajavahemiku jooksul esitab järelevalveasutus muudetud

esialgse loetelu või kui ta ei kavatse andmekaitsekoogu arvamust arvesse võtta, põhjused, miks tal ei ole kavas arvamust tervikuna või osaliselt järgida.

Euroopa Andmekaitsekoogu nimel

eesistuja

(Andrea Jelinek)